

Styresak 040-2021

Orienteringssaker

Saksbehandler: Gro Ankill
Dato dok: 16.04.2021
Møtedato: 22.04.2021
Vår ref: 2020/1072

Vedlegg (t):

Det vil bli gitt orientering om følgende saker:

1. Orientering fra styreleder - *mundlig*
2. Orientering fra administrerende direktør – *mundlig*
3. Nordlandssykehusets arbeid med oppfølging av strategien «Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen» – *skriftlig*

Innstilling til vedtak

Styret tar saken til orientering.

Styresak 040-2021/3 Nordlandssykehusets arbeid med oppfølging av strategien «Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen»

Saksbehandler: Sissel Eidhammer
Møtedato: 22.04.2021

Vedlegg

Vedlegg: [Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen – strategidokument 2020](#)

Bakgrunn

I Norge har vi ett urfolk, den samiske befolkningen, og samiske pasienter har rett til likeverdige helse- og omsorgstjenester på lik linje med øvrig befolkning. Å tilby «pasientens helsetjeneste» til den samiske befolkningen innebærer at helsepersonell må ha tilstrekkelig kunnskap om samisk språk og kultur og at innholdet i, og organiseringen av tilbudet er tilpasset behovene til de samiske pasientene.

Helse Nord RHF har, i nært samarbeid med de tre andre regionale helseforetakene i landet og Sametinget, utarbeidet strategidokumentet [Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen](#). Strategidokumentet konkluderer med at det kreves en betydelig kompetanseheving i spesialisthelsetjenesten for å sikre at samiske pasienter får et tilfredsstillende tilbud som er tilpasset samisk kultur, historie, levesett og språk.

I Helse Nords direktørmøte 12. november 2020 ble det besluttet at det skal opprettes en arbeidsgruppe som utarbeider en plan over hvilke tiltak som må igangsettes for å øke kvaliteten og kompetansen, i samsvar med strategidokumentet.

Mandat for arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen skal utarbeide en plan over hvilke tiltak som må igangsettes for å sikre kvalitet og utvikle kompetanse om samisk språk og kultur i samsvar med strategidokumentet «Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen», kapittel 5.3: *Sikre økt kvalitet og kompetanse i spesialisthelsetjenesten*.

Arbeidsgruppen har blitt bedt om å utarbeide en tiltaksplan, med korte og langsiktige mål. Det vil være ulike behov i hvert enkelt helseforetak og dette skal utredes og synliggjøres i planen.

Planen skal bygge på en vurdering av hvilke tiltak som kan bidra til å sikre at samiske pasienter får et spesialisthelsetjenestetilbud tilpasset samisk språk og kultur.

Planen skal inneholde

- En beskrivelse av hvert enkelt helseforetak (HF)
- En beskrivelse for hvert HF om hvilke tiltak som skal gjennomføres og hvorfor
- En beskrivelse av potensielle samarbeidspartnere som kan være aktuelle kommuner og samiske institusjoner

- En oversikt over økonomiske kostnader og hvilke eventuelle ressurser som må påregnes ved å gjennomføre foreslåtte tiltak
- En tidslinje over når foreslåtte tiltak skal implementeres

Arbeidsgruppen består av følgende personer

1. Ledes av Helse Nord RHF / Tone Amundsen
2. Et medlem fra Finnmarksykehuset HF / Amund Peder Teigmo
3. Et medlem fra Finnmarksykehuset HF / Ellen Kalstad
4. Et medlem fra UNN HF / Lise Ebeltoft
5. Et medlem fra Nordlandssykehuset HF / Sissel Eidhammer
6. Et medlem fra Helgelandssykehuset HF / Sidsel Forbergskog
7. Et medlem fra Sykehusapoteket Nord / Helge Pettersen
8. Et medlem fra RBU / Ester Fjellheim
9. Et medlem fra konserntillitsvalgte / Ann-Mari Jenssen
10. Et medlem fra Sametinget / Sametinget har takket nei til å delta i arbeidsgruppen.

Tidsramme for arbeidet

Arbeidsgruppen skal fremlegge en ferdigstilt plan innen 20. August 2021. Etter at planen er ferdigstilt vil styret i Nordlandssykehuset få framlagt en styresak som beskriver hvilke tiltak vi skal gjennomføre og hvordan.

Gjennomført arbeid ved Nordlandssykehuset

1. Saken en ble behandlet i Ungdomsrådet, 07.04.2021. Tone Amundsen, prosjektleder, innledet i saken. Følgende ble vedtatt:
 1. Ungdomsrådet takker for et veldig interessant innlegg.
 2. Ungdomsrådet har følgende innspill til arbeidet:
 - Tilgang til tolk er veldig viktig, særlig i akutsituasjoner
 - Kulturkompetanse er sentralt, og hvordan man blir møtt
 - Kulturkompetansen er også særlig viktig når det gjelder psykisk helse
2. Saken ble behandlet i Brukerutvalget, den 15.04.2021. Tone Amundsen deltok også her som innleder i saken. Lenke til sakspapirer her. Vedtaket lød som følger:
 1. Brukerutvalget takker for et godt fremlegg og er fornøyd med at dette jobbes med.
 2. Brukerutvalget har følgende innspill til arbeidet:
 - Sami klinikkha har ikke habiliteringstjeneste med i sine spesialisthelsetjenester. Brukerutvalget foreslår at habiliteringstjenester vurderes inkludert i Sami klinikkha. Dette er en tjeneste hvor kulturforståelse og språk er viktig når det skal kommuniseres med pasienter, familie og lokale tjenester og legges planer for oppfølging. Dette kan ha betydning for utvikling av kompetanse og kvalitet i tjenester til den samiske befolkning ved lokalsykehusene.
 - Dersom det opprettes en arbeidsgruppe ved Nordlandssykehuset ønsker Brukerutvalget og Ungdomsrådet å involveres i dette arbeidet, tidlig

Samarbeid

- Møte med representanter fra Hamarøy kommune, for å få informasjon om hvordan Hamarøy jobber med dette. Kontaktinformasjon formidlet via prosjektleder, Tone Amundsen.
- Uformell telefonkontakt Arran, for å innhente kunnskap.

Diverse

- Oversettelsesarbeid knyttet til arbeid der barn er pårørende Det er, gjennom et samarbeid mellom kommunikasjonsavdelingen og fagavdelingen, gjennomført et arbeid med oversettelse av materiell/brosjyrer til bruk overfor barn som er pårørende/ansvarlige voksenpersoner til et sykt familiemedlem. Materialet er oversatt til nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk. Dette gjelder:
 1. Ambulansekort som deles ut til pårørende når ambulansen er kjørt og pasient er alene med barn
 2. Brosjyren «Snakk med barna»
 3. Boken: «Min bok» som retter seg mot barn fra fire år og oppover. Heftet kan deles ut til alle barn som har mor, far eller søsken innlagt på sykehus, men det kan også benyttes dersom andre i nær familie blir syke.
 4. Nettsiden «Barn som pårørende» oversatt til alle de tre språkene, etter oppdrag fra Barns Beste. Tekstene er lagt inn i felles nasjonal nettløsning, og kan brukes ved alle landets helseforetak. [Lenke her.](#)
- Artikkel i forbindelse med nasjonaldag 6. februar, [lenke her.](#)
- Lule- og sørsamiske buttons har blitt laget nasjonalt i forbindelse med *Hva er viktig for deg dagen 2021*, etter forespørsel fra Nordlandssykehuset, [lenke her.](#)

Videre prosess

Saken ble behandlet i ledergruppemøte i 20. april 2021. Det ble bestemt at det nedsettes en arbeidsgruppe ved Nordlandssykehuset for å følge opp arbeidet. I denne arbeidsgruppen vil Brukerutvalget og Ungdomsrådet være representert.